

Makale Türü: Kitap İncelemesi

Geliş tarihi:05.11.2025

Kabul tarihi: 28.12.2025

Yayın Tarihi: 31.12.2025

Atıf: Çırak, S. (2025). Oyunlarla ve etkinliklerle Arapça öğretimi üzerine bir inceleme. *Disiplinlerarası Dil ve Kültür Çalışmaları*, 3(2), 171-172.

Cilt/Sayı:3(2)

Yayın dönemi: Kış

Sayfa: 171-172

Oyunlarla ve Etkinliklerle Arapça Öğretimi” Üzerine Bir İnceleme

Sude ÇIRAK

Gazi Üniversitesi, sudecirak00@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0862-9776

Kitabın yazarları Murat Özcan ve Gürkan Dağbaşı Arap dili eğitimi alanında uzun yıllardır akademik çalışmalar yürüten iki önemli akademisyendir. Murat Özcan; yabancı dil olarak Arapça öğretimi, eğitimde program geliştirme, çocuklara yabancı dil öğretimi, iletişimsel öğretim yöntemleri ve öğretmen eğitimi üzerine birçok çalışma yapmıştır. Gürkan Dağbaşı ise özellikle oyun ve etkinlik temelli öğrenme stratejileri, Arapça dil becerilerinin öğretimi, Arapça öğretim materyalleri tasarımı ve öğretim teknolojileri konularında uzmanlaşmıştır. Her iki yazarın da sınıf içi uygulamalarda ve yapmış oldukları bilimsel çalışmalar ile edindikleri tecrübeler, kitabın hem akademik hem de pratik bir rehber niteliğinde olmasını sağlamıştır.

Arapça öğretiminde yenilikçi yaklaşımlar son yıllarda giderek önem kazanmaktadır. Bu bağlamda Murat Özcan ve Gürkan Dağbaşı’nın kaleme aldığı “Oyunlarla ve Etkinliklerle Arapça Öğretimi” adlı eser, klasik dil öğretim yöntemlerinin aksine etkileşim temelli ve öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimsemektedir. Eser, yapılandırmacı yaklaşımın izlerini taşıyan bir yöntem anlayışıyla hazırlanmıştır. Aynı zamanda eser, Arapça öğretiminde çağdaş eğitim teknikleri kullanarak öğrenme ortamını daha kalıcı ve eğlenceli bir hale getirmeyi hedeflemektedir. Eser, Arapça öğretimini yalnızca dil bilgisine ve kelime ezberine dayalı bir süreç olmaktan çıkarmaktadır. Ayrıca öğrencinin aktif katılımını, motivasyonunu ve iletişim becerisini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Eserin hitap ettiği kesim öncelikle Arapça öğretmenleri, Arap dili eğitimi öğrencileri ve yabancı dil olarak Arapça öğretimi alanında çalışan uygulayıcılardır. Arapça alanında eğitmen olmak isteyen herkesin kütüphanesinde mutlaka bulunması gereken nadide bir eserdir. Eser; önsöz, birinci bölüm, ikinci bölüm, üçüncü bölüm, dördüncü bölüm ve ek bölümden oluşmaktadır. Önsözde yabancı dilin öneminden kısaca bahsedilerek birinci bölüme geçilmektedir. Birinci bölümün ana başlığı “Oyun ve Çocuk, Oyunun Çeşitli Gelişim Alanlarına Etkisi, Oyun Sınıflamaları”dır. Bu bölüm beş alt başlığa ayrılmaktadır. Birinci bölümde çocukların gelişimi pedagojik açıdan incelenmektedir. Bu kısımda yazarlar tümdengelim yöntemiyle anlatımı tercih ederek okuyucuyu esere zihinsel olarak hazırlamaktadır. Bu bölümde oyun kavramından bahsedildikten sonra yaratıcılık ve oyunun birbirleriyle olan uyumundan kısaca söz edilmektedir. Bölüm sonunda ise çocuk gelişimi oyun bağlamında ele alınarak oyun sınıflandırılması kuramsal boyutuyla sunulmaktadır.

İkinci bölüm ise “Oyun Tekniğiyle Yabancı Dil Öğretimi, Oyun Etkinliğini Planlama ve Arapça Öğretiminde Oyun” adıyla okuyucuya sunulmaktadır. Bu bölüm de dört alt başlığa ayrılmaktadır. Eserin

asıl başlangıcı bu kısım olarak kabul edilebilir. Nitekim, tündengelim yönteminin asıl kuralı genelden özele doğrudur. Birinci bölümde genel bilgiler verilmekte özel bilgiler ise bu kısımdan itibaren okuyucuya sunulmaktadır. Bu kısımda yabancı dil öğretiminin oyun tekniğiyle nasıl yapılabileceği ustalıkla açıklanmış ve salt Arapça öğretmenleri için değil diğer dil branş öğretmenlerinin de istifade edilebileceği bir kitap niteliği kazandırılmaktadır. Bu bölümde öğretmenin rolünden, oyun kategorilerinden, oyun planlamasının nasıl olacağından ve öğrenci değerlendirme aşamasından bahsedilmektedir.

Üçüncü bölüme gelindiğinde ise ‘‘Arapça Öğretiminde İletişimsel Yaklaşım’’ başlığıyla karşılaşılmaktadır. Bu bölüm de altı alt başlığa ayrılmaktadır. İlk iki bölümden farklı olarak bu bölümde iletişimsel metotla ilgili olarak hangi tekniklerden yararlanılacağı ve bu tekniklerin öğrenci öğrenimi açısından faydası ele alınmaktadır. Bu bölüm biraz daha teorik bilgiler içermekte ve iletişim yönteminin ders programlarında nasıl yer bulacağı, bu metodun hangi materyaller ile kullanılabileceği, bu metodun hangi amaçlar doğrultusunda kullanılabileceği ve bu süreçte öğrencilerin nasıl bir rol üstleneceği konuları ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise ‘‘Oyunlar ve Etkinlikler’’ başlığıyla okullarda yapılabilecek etkinliklere ve örneklerle yer verilmektedir. Bu kısımda öğretmenler için çok ekonomik öğrenciler için ise çok faydalı oyunlar bulunmaktadır. Eserde bu kısım salt teorik anlatım ile geçilmemekte aynı zamanda örnekler ile görselleştirilmektedir. Kitapta yer verilen etkinliklerin çoğu dört temel dil becerisini (dinleme, konuşma, okuma, yazma) bütüncül bir biçimde geliştirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle konuşma ve dinleme becerilerinin güçlendirilmesine yönelik etkinlikler, Arapça öğretiminde sıkça göz ardı edilen bu iki alan için önemli bir katkı niteliğindedir. Bununla birlikte kitapta sunulan örnekler, dil eğitiminin farklı düzeylerine (ortaokul, lise, üniversite vb) uyarlanabilecek niteliktedir. Bu yönüyle eserin kapsayıcı ve esnek bir yapısı bulunmaktadır.

Son kısım olan ek bölüm kısmında ise öğretmenlerin ihtiyaç duyabilecekleri kalıp ifadeler yer verilmektedir. Kitabın üslubu açık, anlaşılır ve öğretmenlere rehberlik edici niteliktedir. Teorik açıklamalar sade bir dille aktarılmakta, ardından her bölümde örnek uygulamalar yer almaktadır. Bu düzen, kitabı sadece akademisyenler için değil, sınıf içi uygulamalarda aktif rol alan Arapça öğretmenleri için de pratik bir kaynak haline getirmektedir. Yazarların özellikle oyun temelli öğrenme yöntemini Türk eğitim sistemiyle uyumlu hale getirme çabası da takdire şayandır. Kitap, öğretmenleri ezberci sistemden uzaklaştırarak öğrencinin duygusal katılımını da sürece dahil eden bir pedagojik anlayışı ön plana çıkarmaktadır. ‘‘Oyunlarla ve Etkinliklerle Arapça Öğretimi’’, Türkçe literatürde bu alanda yazılmış az sayıdaki çalışmadan biridir. Arapça öğretiminde genellikle dilbilgisel ve çeviri odaklı kaynakların ağırlıkta olduğu düşünüldüğünde bu kitap öğrenme sürecine yaratıcılığı, hareketi ve sosyal etkileşimi dahil eden özgün bir yaklaşım sunmaktadır.

Genel olarak ‘‘Oyunlarla ve Etkinliklerle Arapça Öğretimi’’, Arapça öğretiminde yenilikçi ve öğrenci merkezli bir eserdir. Kitap, uygulayıcılara pratik materyaller sunarken, aynı zamanda eğitsel yaratıcılığı teşvik etmektedir. Eserin Arapça öğretiminde oyun ve etkinliklerin sistematik biçimde kullanılmasına öncülük etmesi, onu hem akademik hem de uygulamalı alan açısından önemli ve özgün bir kaynak konumuna getirmektedir.

KAYNAKLAR

Özcan, M., & Dağbaşı, G. (2015). *Oyunlarla ve etkinliklerle Arapça öğretimi*. Akdem Yayınları.